

UTVIDET SAMARBEID MED EU

Våren 2001 tiltrådte Norge Schengen-samarbeidet og Dublin-samarbeidet, to internasjonale konvensjoner i EU-regi. Begge har stor betydning for UDIs arbeid og mange av direktoratets brukere.

Mellom medlemslandene i Schengen er grensekontrollen opphevet, slik at alle med lovlig opphold i et land passfritt kan passere grensene mellom landene. Et visum til Norge gjelder nå som visum til hele Schengen-området.

Raskere visum

Etter at Norge kom med i Schengen-samarbeidet, behandler de norske utenriksstasjonene en større andel av alle visumsøknader enn tidligere. Samtidig er det tatt i bruk et system for elektronisk oversendelse av søknader som også bidrar til å effektivisere saksbehandlingen. Mange søkere får derfor raskere svar på søknadene sine enn tidligere.

– 25. mars ble det innført et nytt IT-system og nye regler samtidig som mange ambassader skulle begynne å behandle flere visumsøknader enn tidligere, forteller rådgiver Benedicte Aas i Oppholdsavdelingen i UDI, som har jobbet mye med Schengen-spørsmål. Selv om mange ambassadeansatte hadde fått opplæring, oppsto det en del innkjøringsproblemer. Det meste lot seg imidlertid løse ganske greit, og i UDI har vi merket at det kommer færre visumsøknader inn til oss for behandling enn tidligere. Det har bidratt til at behandlingstidene har gått ned også for de sakene som behandles i UDI.

Klare regler for ansvar i asylsaker

Dublin-konvensjonen gir regler for hvilket land som er ansvarlig for behandling av en asylsøknad som fremmes i et medlemsland. På den ene siden er det et mål å for-

hindre at personer blir sendt fra land til land uten at noen tar ansvar for å behandle asylsøknaden. Samtidig er det et mål å forhindre at personer søker om asyl i flere samarbeidsland samtidig eller etter hverandre.

Den grunnleggende tanken bak bestemmelsene i Dublin-konvensjonen er at den staten som er ansvarlig for søkerens innreise i medlemslandene også i utgangspunktet skal ha ansvar for å behandle en asylsøknad. Hvis en person for eksempel får visum i et land og reiser videre til et annet land og søker asyl, er det i prinsippet landet som har gitt visumet som har ansvaret for å behandle asylsøknaden. Norge kan imidlertid velge å behandle en søknad selv om en annen stat etter regelverket har ansvaret.

I saker som gjelder enslige mindreårige asylsøkere benytter ikke Norge Dublin-regelverket. Det samme gjelder for kriminelle og personer med åpenbart grunnløse søknader, som behandles raskere ved at Norge selv tar ansvaret uten å gjennomgå tidkrevende prosedyrer overfor andre medlemsland.

Mange overføres til andre land

Siden Norge ligger i utkanten av Schengen/Dublin-området er det ikke uvanlig at en del asylsøkere som kommer hit enten har søkt asyl, hatt visum til eller reist inn via et annet land. Når politiet har mistanke om at det er tilfelle, sjekker de ved hjelp av fingeravtrykksundersøkelser om dette kan bekreftes. I saker der mistanken bekreftes, er det UDI som har kontakt med de andre medlemslandene.

– Når vi får bekreftet at det kan være andre land som burde ha ansvaret for en asylsøker, vurderer vi i hver enkelt sak om det skal sendes en begjæring om at de

skal ta vedkommende tilbake. Dette får vi akseptert i så mye som 90 prosent av sakene vi bestemmer oss for å sende. Det er imidlertid et problem at denne prosessen ofte tar mange måneder, så her har medlemslandene en felles utfordring i å få systemet til å fungere smidigere, sier Birgitte Valen, koordinator for Dublin-enheten i UDI.

I 2001 aksepterte andre Dublin-land å overta 598 asylsøkere fra Norge for behandling, mens Norge overtok 292 søkere fra de andre landene.

De uthevede landene deltar i Schengen-samarbeidet.
I Dublin-samarbeidet deltar i tillegg
Storbritannia og Irland.